

स्ताभिः सम्पादितं सारघं मधु तद्रूपं कर्कन्धु जज्ञे । कर्कन्धु-
शब्देनातिस्थूलवदरफलपिष्टमुच्यते । तच्च मधुसदृशं मुखात्
जज्ञे, यज्ञप्रारम्भे समुत्पन्नमित्यर्थः ॥

त्रयोदशीमाह । “आत्मनुपस्थे न वृकस्य लोम । मुखे श्मश्रूणि
न व्याघ्रलोमम् [५] । केशा न शीर्षन् यशमे श्रियै शिखा ।
सिंहस्य लोम त्विषिरिन्द्रियाणि” इति । प्रकृतिभूतायां
सौत्रामण्यां त्रयाणि लोमानोतिवाक्येन वृकव्याघ्रसिंहानां
लोमानि विहितानि । तान्यत्र चोदकप्राप्तानि गृहत्रये प्रक्षि-
प्यन्ते । तत्र यद्वृकस्य लोम तदात्मन् सम्पाद्यमानशरीरे उपस्थे
न गुह्यप्रदेश इव वर्तते । यत्तु व्याघ्रलोम तन्मुखे वर्तमा-
नानि श्मश्रूणीव । यत्तु सिंहस्य लोम तत् शिरसि केशा इव ।
केशनिष्पन्नाश्च शिखा यशमे श्रियै च सम्पद्यते । अनुष्ठानकाले
सशिखात्वेन यशः लोके व्यवहारे रमणीयत्वेन श्रिया तु
लोमगता त्विषिर्दीप्तिः सा तु सम्पाद्यस्य शरीरस्य इन्द्रिय-
स्थानीया ॥

चतुर्दशीमाह । “अङ्गान्यात्मन् भिषजा तदश्विना । आ-
त्मानमङ्गैः समधात्सरस्वती । इन्द्रस्य रूपं शतमानमायुः ।
चन्द्रेण ज्योतिरमृतं दधाना” इति । तत्तदानीं यागावसरे
भिषजा चिकित्सकावश्विनौ आत्मन् सम्पाद्ये शरीरे अङ्गानि
हस्तपादादीनि सम्पादितवन्तौ । सरस्वती च तैरङ्गैरात्मानं
सम्पूर्णदेहं समधात् सम्यगकार्षीत् । कीदृशी सरस्वती इन्द्रस्य
वर्तमानस्य यद्रूपं तद्दधाना सम्पादयन्ती, तथा शतमानं